

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 147 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Justitsministeren (Nellemann): Dette Lovforslag er, som de Herrer ville se, et meget vidtløftigt Lovforslag. Det gaar ud paa at forandre de i flere Retninger hidtil gældende Regler om Forældelse og tillige at give en Slags Rodifikation, altsaa en samlet Fremstilling af disse Regler. Den nugældende Lovgivnings Bestemmelser i denne Henseende ere nemlig, hvad Formen angaar, meget fragmentariske. De indskrænke sig egentlig til en enkelt Artikel i Christian den Femtes Danske Lov, som kun gaar ud paa at foreskrive, at alle Gældsbreve, der ere ældre end 20 Aar, præscriberes, dersom de ikke ere holdte i Kraft. Denne Regel, som egentlig er det eneste, man har at gaa efter, udvider man saa analogisk til at gælde i en Række Tilfælde, med Hensyn til hvilke det kan være mere eller mindre tvivlsomt, om den analogiske Udvidelse er berettiget. Det er imidlertid ikke alene den formelle Mangel ved Lovgivningen, at den er saa kasuistisk og fragmentarisk paa dette Omraade, der har foranlediget, at Lovforslaget er kommet frem, men tillige det, at den gældende Lovgivning paa dette Punkt maa anses for at være lidet tidssvarende og i det hele taget at hvile paa mindre rigtige Principper. For det første er jo den bestaaende Præscriptionstid, 20 Aar, meget lang. Det har fra alle Sider været anerkendt, at det er en altfor lang Forældelsestid for en Mængde af de i det daglige Liv forekommende, i Almindelighed ikke store Fordringer. Den praktiske Betydning af, at Forældelsesfristen er saa lang, er jo den, at man i 20 Aar maa gemme en kvitteret Skredderregning eller en Kvittering for at have betalt sin halvaarlige Husleje og en Mængde andre lignende Ting. Det er fra mange Sider blevet høvdet, at det er en alt for lang Tid, og den er da ogsaa meget længere end tilsvarende Forældelsesfrister i andre Lande. Der findes vistnok ikke noget Land, hvor Forældelsesfristen er saa lang for alle Fordringer. Dette er det første Punkt, hvori Lovforslaget gør Forandring, idet man kun for nogle enkelte Fordringer beholder 20 Aars Fristen, hvorimod man for en Mængde af de Fordringer, jeg først nævnte, for dem, der forekomme i det daglige Liv og ere temmelig hurtig afviklede, indfører en Præscriptionsfrist af 3 Aar, medens der saa for alle mellemliggende Tilfælde skalde gælde en Termin af 10 Aar. Den anden Mangel ved den nugældende

Lovgivning er, at man i den regner Forældelsen fra Fordringens Stiftelse, hvad der jo er meget lidet rationelt, idet man derved kommer til at regne fra et Tidspunkt, efter hvilket der maaste er gaaet en lang Tid, i hvilken der ikke har været nogen som helst Grund for nogen af Parterne til at røre ved Forholdet. Den anden Forandring, som Lovforslaget gør i den gældende Ret, er da, at Forældelsesfristen skal regnes fra Forfaldstiden. Denne Omstændighed bevirker saa tillige, at der bliver dobbelt Grund til at forkorte Fristerne, idet der jo, naar der skal regnes fra Forfaldstiden, ikke er Grund til at have en saa lang Frist som, naar der regnes fra Stiftelsestiden. Det var den anden Hovedting, som Lovforslaget gaar ud paa. Den tredje er, at der gøres Forandringer i Henseende til de Maader, hvorpaa Forældelsen kan afbrydes. Efter den nugældende Ret kan Forældelsen afbrydes baade derved, at Debitor anerkender Fordringen paa en eller anden Maade, bevislig naturligvis, men ogsaa ved et blot Baastrav fra Kreditors Side uden Hensyn til, om dette Baastrav er judicielt eller ekstrajudicielt, og uden Hensyn til, om det følges videre. Denne sidste Afbrydelsesmaade maa vistnok anses for mindre heldig. Naar man vil opnaa Nytten af Forældelsesfristerne, gælder det om, at Forældelsesfristens Løb ikke kan afbrydes ved alt for ubetydelige Skridt, Skridt, der have alt for ringe Betydning, og til saadanne maa henregnes et blot Baastrav fra Kreditors Side, naar det ikke ledsages af noget videre Skridt, altsaa endog et upaagtet Baastrav fra Kreditors Side. Dette er imidlertid vistnok for lidt til at burde afbryde Præscriptionen. Derfor gaar Lovforslaget ud paa at bestemme, at Forældelsesfristen kun kan afbrydes dels ved Anerkendelse fra Debtors Side og dels ved judicielt Baastrav fra Kreditors Side, og denne Bestemmelse, altsaa at man i Stedet for det simple og ikke videre forfulgte Baastrav fordrer et judicielt, behørigt forfulgt Baastrav, betinger atter en Række detaillerede Bestemmelser i Lovforslaget. Naar nemlig det blotte Baastrav, selv det ekstrajudicielle, er tilstrækkeligt, behøves der ikke videre Regler, men dersom man vil forlange et judicielt Baastrav, maa der gives nærmere Regler om de forskellige Maader, hvorpaa et saadant judicielt Baastrav kan ske, hvilket jo vil stille sig forskjellig efter den Fremgangsmaade, der bruges, om man jagsøger vedkommende ved de almindelige Retter, gør Arrest eller mel-der Fordringen i Boet, eller man, hvis andre Omstændigheder tillade det, strider til